

Folketingets Europaudvalg
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Bruxelles, 18. januar 2006

Boulevard du Roi Albert II,
5, 9ème étage
B-1210 Bruxelles

Tél +32 2 224 06 70
Fax +32 2 224 06 71

E-mail: dli@dlint.org
Hjemmeside: www.dlint.org

Vedr. Servicedirektivet og det danske uddannelsessystem

Med henvisning til de igangværende EU-forhandlinger om Europa-Kommissionens forslag til et direktiv om handel med tjenesteydelser i det indre marked (Servicedirektivet) ønsker Danske Lærerorganisationer International at henlede medlemmerne af Folketingets Europaudvalgs opmærksomhed på den uklare situation, som en vedtagelse af Servicedirektivet i den nuværende form kan medføre for det danske uddannelsessystem.

For at bevare uddannelse under fuldstændig regulering af Folketinget er det væsentligt at sikre, at vedtagelse af Servicedirektivet ikke medfører tvivl om kompetencefordelingen på uddannelsesområdet.

Europa-Parlamentets udvalg for det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse vedtog den 22. november 2005 de ændringsforslag til Servicedirektivet, som Parlamentet samlet skal stemme om den 15. februar 2006. Dette forslag undtager ikke uddannelse fra Servicedirektivets anvendelsesområde. Ligeledes vil en vedtagelse medføre, at tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (SGEI) fortsat er omfattet af Servicedirektivets anvendelsesområde. I det seneste arbejdsdokument fra Ministerrådet er uddannelse og SGEI heller ikke undtaget fra anvendelsesområdet.

Der eksisterer ikke en klar definition på forskellen mellem tjenesteydelser af almen interesse (SGI) og tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (SGEI). Da de nuværende forhandlinger som nævnt ikke har medført en eksplicit undtagelse af uddannelsesområdet, er det nødvendigt også at undtage tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (SGEI) fra Servicedirektivet. Hermed sikres det, at Danmark kan opretholde fuld autonomi over alle dele af uddannelsessystemet.

Vedlagte notat beskriver de problemer, som den nuværende uklarhed i Servicedirektivet kan medføre.

DLI stiller sig naturligvis til rådighed med yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Birgitte Birkvad
Leder af Bruxelles-kontoret

DLI repræsenterer:

- BUPL
- Danmarks Lærerforening
- Dansk Magisterforening
- Dansk Teknisk Lærerforbund
- Danske Produktionshøjskolars Lærerforening
- Efterskolernes Lærerforening
- Formidlerne
- Frie Grundskolars Lærerforening
- Gymnasieskolernes Lærerforening
- Handelsskolernes Lærerforening
- Københavns Lærerforening
- Landsforbundet af Voksen og Ungdomsundervisere
- Socialpædagogernes Landsforbund
- Speciallærerforeningen af 1981

DLI-notat vedr. Servicedirektivet og det danske uddannelsessystem

Kommissionen fremfører i sin argumentation for Servicedirektivet, at serviceindustrien udgør 70 procent af EU's samlede økonomi. På nuværende tidspunkt er der stor variation i tjenesteydelsers andel af økonomien i de enkelte medlemsstater, men i alle medlemsstaterne udgør offentlige tjenesteydelser en betydelig del af servicesektoren.

I Kommissionens forslag er der ikke foretaget en eksplicit undtagelse af offentlige tjenesteydelser fra direktivforslagets anvendelsesområde. Det kan dog udledes af den gældende EF-traktat og af direktivforslagets definition af tjenesteydelser, at tjenesteydelser, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse og udført af en offentlig myndighed, ikke er omfattet af det tjenesteydelsesbegreb, Kommissionen anvender i sit forslag. Afledt af EF-Domstolens praksis må det vurderes, at ydelser, som falder ind under områderne kultur, uddannelse, social- og retsvæsen, er undtaget fra forslagets bestemmelser under forudsætning af, at disse ydelser er gratis for borgerne.

På uddannelsesområdet er det imidlertid uklart, hvordan de uddannelsesaktiviteter, som vurderes at være af økonomisk karakter, er stillet i direktivforslaget. Dette skyldes først og fremmest, at der ikke findes en klar definition af forskellen mellem tjenesteydelser af almen interesse (SGI), som vil være undtaget fra Servicedirektivet via EF-traktaten art. 45, og tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (SGEI). De sidstnævnte er omfattet af EF-traktatens art. 16, og derfor også omfattet af Kommissionens forslag til servicedirektiv. Inden for den nuværende EU-lovramme vil det være op til EF-Domstolen at afgøre eventuelle tvivlsspørgsmål, fordi Servicedirektivet ikke definerer forskellen mellem de to kategorier af tjenesteydelser.

Flere områder inden for den nationalt styrede uddannelsessektor vil formentlig kunne blive kategoriseret som en tjenesteydelse af almen økonomisk interesse (SGEI). Eksempelvis er dele af efteruddannelsesområdet helt eller delvis privatfinansieret, ligesom en række private uddannelser kan opnå offentligt tilskud, hvis de er godkendt af Undervisningsministeriet. I sidste instans vil det også her være EF-Domstolen, der kan afgøre, om en uddannelsesydelse falder inden for kategorien af ikke-økonomisk eller økonomisk interesse. Spørgsmålet vil være, i hvilket omfang en domstolsafgørelse kan tilsidesætte den enkelte medlemsstats lovgivning og politiske intentioner.

Da uddannelse er et suverænt nationalt anliggende (jf. EF-traktatens artikler 149 og 150), finder DLI det vigtigt, at det fastholdes, at EU-samarbejdet om uddannelse finder sted inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode. DLI finder, at det vil være yderst problematisk, hvis der kan opstå usikkerhed om, hvorvidt uddannelse omfattes af Servicedirektivet. Beslutninger om ændringer af de finansielle forhold omkring uddannelserne skal fortsat være et anliggende for Folketinget. Det må der ikke kunne herske tvivl om. Det er derfor DLI's opfattelse, at uddannelse generelt skal undtages fra Servicedirektivet med en eksplicit bestemmelse. Det bety-

der, at også den del af uddannelsessektoren, der ikke indgår i kategorien ”almen interesse” (SGI), undtages fra Servicedirektivet.

En række medlemsstater har foreslået, at uddannelse undtages fra Servicedirektivet. Ligeledes har bl.a. Frankrig, Østrig og Cypern foreslået, at tjenesteydelser af almen økonomisk interesse undtages. Det samme har Europa-Parlamentets ordfører på Servicedirektivet, Evelyne Gebhardt, foreslået. Et forslag som Parlamentets udvalg for det Indre Marked og Forbrugersikkerhed i første omgang nedstemte med stemmerne 17 mod 19, men som opretholdes, når Servicedirektivet skal til afstemning ved plenarsamlingen den 15. februar 2006.

Den danske regering har officielt valgt at vente med at udarbejde konkrete ændringsforslag til Servicedirektivet til efter Parlamentets førstebehandling.

I maj 2005 henvendte DLI sig til Statsministeren for at gøre opmærksom på problemstillingen vedrørende uddannelsessektorens uklare position i Servicedirektivet. Statsministeren svarede bl.a., (citater):

”Det er væsentlig for regeringen, at direktivforslaget ikke kommer til at indeholde formuleringer, som vil kunne opfattes således, at Traktatens tjenesteydelsesbegreb kommer til at omfatte dele af uddannelsessektoren, der hidtil ikke har været omfattet.”

Regeringen og Folketinget skal inden for de næste måneder tage stilling til den danske forhandlingslinje i forhold til Servicedirektivet. Det er derfor væsentligt, at Folketingets Europaudvalg er opmærksom på den videre udvikling i de problemstillinger, DLI rejser i denne henvendelse.